

Norge Vassdrags- og Energidirektorat (NVE)
Konsesjonsbehandling
Deres ref.: 202510083-71

Sendes kun per e-post til: nve@nve.no

Drammen, 5. november 2025

Saksansvarlig advokat: Hege Mortensen
Ref.: 1021922-5108297/2

SUPPLERENDE INFORMASJON ETTER BEFARING IFM OPPRUSTING OG UTVIDELSE AV NOREVERKENE I NORE OG UVDAL KOMMUNE

1 INNLEDNING

Vårt kontor representerer som kjent eierne av Mørkvolden gård, Mai Britt Karlsen og Rolf Helge Lian. Det vises i den forbindelse til befaringen den 23.10.2025, hvor det ble gitt anledning til å gi supplerende opplysninger som man mener kan være av betydning for behandlingen av konsesjonssøknaden.

På vegne av Karlsen/Lian er det nødvendig å gi noe supplerende informasjon – særlig knyttet til husdyrholdet på eiendommen.

Karlsen/Lian ønsker imidlertid innledningsvis å gjenta at de er positive til utvidelsen av Norekraftverkene. De ser at den første utbyggingen har tjent både bygda og samfunnet godt. De ser også svært positivt på at den planlagte utbyggingen vil gjøre at samfunnet nyttiggjør seg kraften fra vassdraget enda bedre enn dagens anlegg gir mulighet for. De ser også at depot av masse på deres eiendom på sikt kan være positivt, forutsatt at depotet utformes på en slik måte at det vil være en utvidelse av dagens landbruksareal.

De ønsker også å understreke at de har hatt en god dialog med Statkraft i prosessen, og at det faktum at de nå har engasjert vårt kontor til å bistå kun er uttrykk for at de trenger hjelp til å manøvrere seg gjennom en prosess som for dem er helt ny og ukjent. Det er umulig for dem å håndtere en slik

prosess uten profesjonell hjelp samtidig som de skal ivareta driften av gården på en hensiktsmessig måte.

Undertegnede har i den anledning forsikret Karlsen/Lian om at så vel Statkraft som NVE ikke oppfatter bistand fra advokat som ensbetydende med motstand og uvilje fra grunneiers side. Jeg legger til grunn at alle parter er tjent med det som felles premiss i den videre dialogen.

2 HUSDYRBESETNINGEN PÅ MØRKVOLDEN GÅRD

På Mørkvolden gård er det gjort store investeringer i robotfjøs for å sikre en fremtidsretta landbruksdrift på eiendommen. Det er mellom 22 og 27 melkedyr på gården som produserer anslagsvis 170 000 liter melk i året. Besetningen på Mørkvolden gård er således en av de største og mest fremtidsrettede melkebesetningene i Nore og Uvdal kommune.

I tillegg er det 18 kalver og 12 ungdyr. Samlet produserer gården ca. 4500kg kjøtt i året.

En film som viser driftsbygningen på Mørkvolden gård er tilgjengelig her: [Framtidsretta Landbruk - Rolf Helge Lian - Mørkvolden](#)

En landbrukseiendom med husdyr, især melkedyr, forutsetter at bonden – både nåværende og foregående generasjon – bor i umiddelbar nærhet av produksjonssenteret på gården. Det er en forutsetning både for optimal drift, men også av dyrevelferdsmessige årsaker.

Statkraft planlegger å anlegge både deponi og riggområde på arealer som hører inn under Mørkvolden gård. Karlsen/Lian har forståelse for at deres gård er svært godt egnet til disse formålene for Statkraft. Dette gjelder særlig dersom NVE godkjenner alternativt 1, fordi det vil innebære at det ene tverrslaget er lokalisert ved steinbruddet på gården.

Karlsen/Lian mener imidlertid at Statkraft ikke i tilstrekkelig grad har vurdert og konsekvensutredet hvordan riggområdet og deponiet vil påvirke landbruksdriften på gården. Vi kan ikke se at det er behandlet i Fagrapport forurensning støy eller i andre fagrapporter som utgjør vedleggene til konsesjonssøknaden.

Som kjent er et av Regjeringen nasjonale mål for regional og kommunal planlegging, å øke den norske selvforsyningsgraden av mat. I den sammenheng er det uttalt at «planleggingen må bidra til å legge til rette for at vi kan produsere så mye mat som mulig i vårt eget land». Bevaring av dyrka jord er derfor ansett som et mål av nasjonal interesse. Dette underbygges for øvrig også av jordlovens svært restriktive bestemmelser knyttet til omdisponering av dyrkbar jord.

Målsetningen om å øke den norske selvforsyningsgraden, gjelder i aller høyeste grad også den landbruksproduksjonen som foregår på Mørkvolden gård. Den moderne og igangværende landbruksdriften som sikrer en årlig melke- og kjøttproduksjon, må derfor behandles på lik linje med øvrige samfunnsinteresser som må ivaretas gjennom anleggsperioden.

Vi kan ikke se at det er redegjort for hvordan dette er tenkt løst i konsesjonssøknaden fra Statkraft. Det er en klar mangel ved søknaden.

Karlsen/Lian anfører at det vil være umulig å opprettholde driften av eiendommen gjennom anleggsperioden dersom adkomsten til riggområdet og deponiet skjer via eksisterende adkomstvei.

Det er anslått at deponiet skal ta imot i overkant av 200 000m³ tunnelstein. Dersom Statkraft får konsesjon til alternativ 1, antas det at en stor andel av massene som skal deponeres på dette deponiet vil komme direkte fra tverrslaget Mørkvolden, hvilket er positivt fordi massetransporten forbi driftssenteret vil bli redusert.

Riggområdet og deponiet vil imidlertid uansett medføre mye og tung anleggstrafikk forbi driftssenteret på gården.

Det er flere forhold som gjør at bruk av eksisterende adkomstvei forbi driftssenteret ikke er forenlig med drift gjennom anleggsperioden:

- Besetningen er i perioder særlig ømfintlig for støy – vi antar at dette særlig gjelder ved kalving, inseminering og når dyra er ute på beite som ligger opp mot anleggsarealet. For å unngå skader, er det nødvendig med god dialog ifm. anleggsarbeidene, men vi antas at god dialog ikke er tilstrekkelig. Dersom Statkraft gis konsesjon til å bruke eksisterende adkomstvei, er Karlsen/Lian svært bekymret for at trafikken vil ramme landbruksdriften på eiendommen.
- Adkomstveien er ikke bygget opp for å tåle den belastningen den skisserte bruken i anleggsperioden vil medføre. Det er leire i grunnen, og Karlsen/Lian er bekymret for at anleggstrafikken vil påvirke så vel bolighusene som driftsbygningen på gården. Som nevnt innledningsvis er landbruksdriften på Mørkvolden gård avhengig av at både husdyr og folk kan bo på gården gjennom anleggsperioden.
- Beitet på Mørkvolden gård ligger sør for Mørkvålsvegen, hvilket medfører at husdyra krysser veien for å komme fra driftssenteret og ut på beite. Dersom anleggstrafikken, av det omfanget det nødvendigvis blir aktuelt ved dette tiltaket, skal gå på Mørkvålsvegen vil det i praksis avskjære tilgangen til den delen av beitet gjennom anleggsperioden.

I tillegg til bekymringen knyttet til adkomstveien, er Karlsen/Lian bekymret for hvilken påvirkning anleggsarbeidet vil ha på besetningen deres gjennom anleggsperioden. En kan ikke se at Statkraft har utredet virkingen støy vil gi for produksjon og dyrehelse i anleggsperioden.

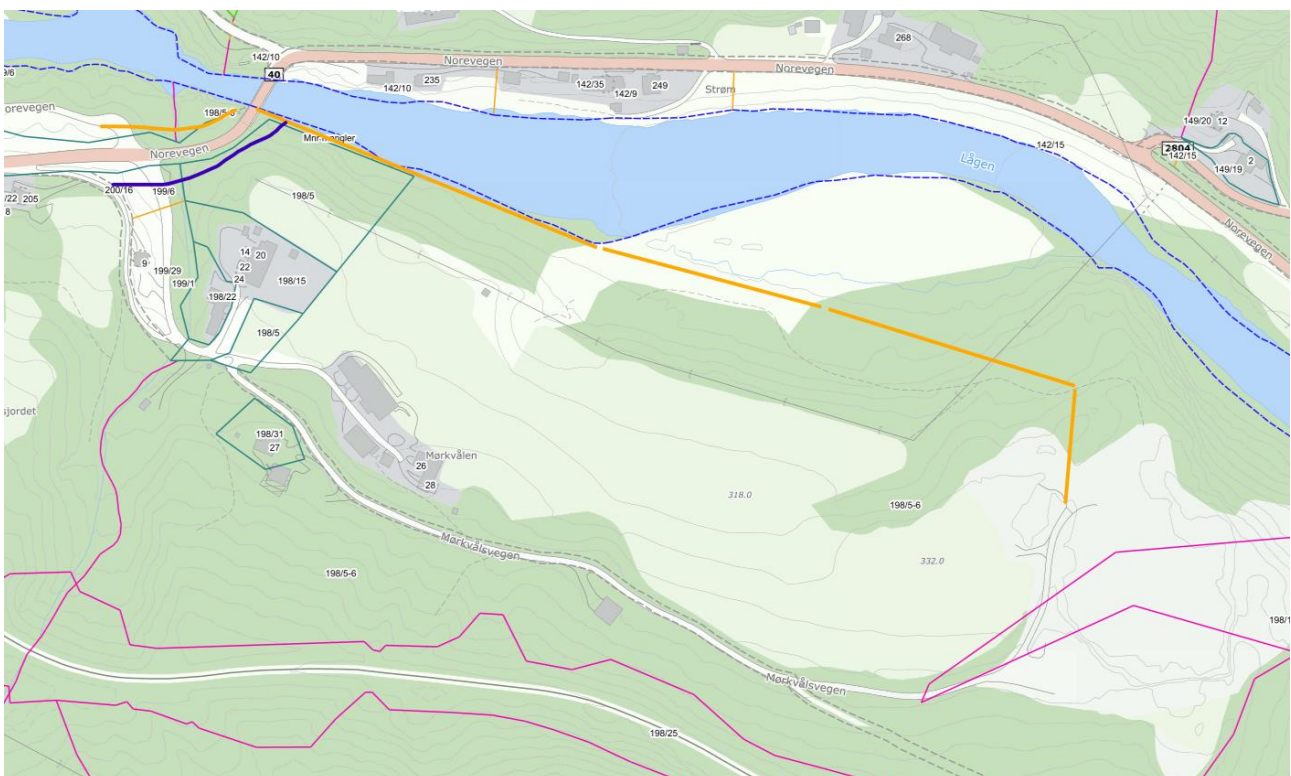
Dersom det gis konsesjon til alternativ 1, vil etableringen av tverrslaget medføre sprenging i umiddelbar nærhet av driftssenteret. Dette vil, sammen med annen anleggsstøy, med høy grad av sikkerhet gi negative effekter for landbruksdriften på gården.

En melkedyrbesetning er fremavlet gjennom kunnskap, tilstedeværelse og hardt arbeid gjennom generasjoner. Det er ikke mulig å innstille produksjonen i anleggsperioden, og deretter gjenoppta produksjonen når anleggsarbeidet er ferdigstilt.

Det er derfor helt nødvendig at partene i fellesskap finner gode og praktiske løsninger for å unngå og overvinne følgende av de ulempene anleggsarbeidet vil påføre driften av Mørkvolden gård gjennom anleggsperioden. Dette er spørsmål som må utredes ytterligere før NVE kan behandle konsesjonssøknaden.

3 FORSLAG TIL LØSNING KNYTTET TIL PLANLAGT ANLEGGSVEI

Karlsen/Lian oppfordrer Statkraft til å utrede alternativ trase for anleggsvei inn til deponi og riggområdet. Konkret mener de at Statkraft må utrede alternativ trase langs lågen, som angitt med oransje og lilla strek på skissen nedenfor:

Lian/Karlsen ser for seg to alternative traseer, hvorav den ene legges under Sporanbrua slik at man unngår å krysse Fylkesvei 40 med anleggs trafikken.

Man er selvsagt klar over at høydeforskjellene vil gjøre det utfordrende å etablere en anleggsvei som vist, men det er ikke uvanlig at anleggsveier for kraftanlegg legges i terreng som er til dels bratt og krevende. Karlsen/Lian er av den oppfatning at etablering av ny adkomstvei som skissert vil være gjennomførbar.

Dersom anleggsveien til riggplassen og deponi etableres i en trase som angitt på grovskissen ovenfor, vil høydeforskjellen mellom driftssenteret og veien medføre at ulempene med anleggstrafikken vil bli betydelig redusert.

Landbruksdriften på Mørkvolden gård er avhengig av tilgangen ned til Lågen for vann til dyra. Dersom anleggsveien anlegges som skissert ovenfor, vil tilgangen ned til Lågen bli avskåret. Det er imidlertid en ulempe det er mulig å overvinne ved å tilføre gården vann fra andre kilder under anleggsperioden. Det er en ulempe som etter Karlsen/Lians vurdering er enklere å løse, enn de omfattende ulempene anleggstrafikken i umiddelbar nærhet av driftssentret vil gi.

4 AVSLUTNING

Opprusting og utvidelse av Norekraftverkene vil, som nevnt innledningsvis, gi mange fordeler. For Karlsen/Lian og deres eiendom, vil imidlertid anleggene også gi til dels store ulemper. I dette brevet vil vi ikke kommentere eller angi ulemper generelt. Det kommer vi tilbake til når konsesjonsbehandlingen er gjennomført og detaljene for utbyggingen er klarlagt.

Karlsen/Lians hovedbudskap i denne henvendelsen er å gjøre oppmerksom på at så langt de kan se er ikke forholdet til husdyrproduksjonen på deres eiendom tilstrekkelig utredet og hensyntatt i konsesjonssøknaden. Det er en klar fordel for alle parter at dette utredes nå, slik at Statkraft kan gjøre eventuelle justeringer før NVE tar endelig stilling til konsesjonssøknaden.

Dersom det er ønskelig, stiller vi gjerne på møte og/eller befaring for å klargjøre våre synspunkter og bekymringer knyttet til den delen av anleggsarbeidet som berører Mørkvolden gård ytterligere.

Med vennlig hilsen

Svensson Nøkleby Advokatfirma ANS

Hege Mortensen

Advokat-Partner

+47 45 00 53 16 | hmortensen@snadvokat.no